

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Integrovaná MŠ Washingtonova 23, Praha 1, Washingtonova 23

Washingtonova 23/1568, 110 00 Praha 1

Identifikátor školy: 600035 182

Termín konání orientační inspekce: 20. - 21. březen 2003

Čj.:	010 0262/03-1404
Signatura:	oalaw117

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Integrovaná mateřská škola (IMŠ), zřizovaná městskou částí Praha 1, Vodičkova 18, má tři běžné třídy a jednu třídu speciální, pro děti se specifickými potřebami. Provoz mateřské školy (MŠ) je situovaný do dvou obytných domů (tři třídy včetně speciální ve Washingtonově ulici a jedna třída jako detašované pracoviště v ulici Ve Smečkách). Z Washingtonovy ulice bude provoz v průběhu roku přestěhován do ulice Opletalovy.

Předškolní zařízení sdružuje mateřskou školu (MŠ), školní jídelnu (ŠJ) a výdejnu. Kapacita počtu je v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení stanovena na 85 dětí, kapacita školní jídelny na 85 jídel. Dohoda o počtu dětí a tříd, uzavřená pro školní rok 2002/2003 na 80 dětí není překročena. Z celkového počtu má 12 dětí odklad povinné školní docházky (OŠD) o jeden rok. Rozhodnutí o OŠD vydaná řediteli základních škol, byla u všech dětí doložena. Speciální třída a třída Ve Smečkách jsou věkově smíšené, v dalších dvou třídách jsou děti zařazeny dle věku. V letošním školním roce je do speciální třídy zapsáno osm dětí s opožděným řečovým vývojem, několik dětí s lehkou mozkovou dysfunkcí a u jednoho dítěte byl diagnostikován autismus. Většina z nich po ukončení docházky odchází do speciálních škol.

Integrovaná mateřská škola je od 1. 9. 1996 samostatným právním subjektem, s příspěvkovou formou hospodaření.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce
- průběhu a výsledků výchovně vzdělávací práce mateřské školy

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pedagogickou činnost zajišťuje celkem osm pedagogických pracovníků včetně ředitelky školy, přičemž sedm z nich je odborně i pedagogicky způsobilých. Ředitelka a jedna z učitelek má vysokoškolské vzdělání, ostatní učitelky mají středoškolské. Učitelka, která pracuje na MŠ druhý měsíc, je začínající učitelkou a jako absolventka střední školy zdravotní si v současné době doplňuje vzdělání dálkovým studiem na Vyšší odborné škole pedagogické. Jako začínající je uváděna do praxe. Učitelky jsou rozděleny do tříd podle délky praxe a odbornosti. Nevýhodou v rozvržení přímé výchovné povinnosti učitelek jsou krácené úvazky u několika z nich, což komplikuje organizaci provozu.

Ve speciální třídě s dětmi pracuje ředitelka a učitelka, obě s dlouholetou praxí. Ředitelka absolvovala tříleté studium speciální pedagogiky. Absencí dalšího pedagogického pracovníka (v rozsahu 3 hodiny denně), zajišťujícího individuální logopedickou péči a rozvoj komunikativních dovedností, není naplněna vyhláška o speciálních školách a speciálních předškolních zařízeních. Garantem logopedické péče v této třídě je klinická logopedka, která provádí přímou logopedickou práci s dětmi v rozsahu 7 hodin týdně. Obě učitelky s logopedkou úzce spolupracují.

Ředitelka má snahu vytvořit stabilní kolektiv a k tomu směřuje svoje úsilí. Sama má v kolektivu přirozenou autoritu. Metodické vedení učitelek zařazuje do plánovaných pedagogických rad, kde se mimo organizačních záležitostí řeší i aktuální pedagogické problémy. Ředitelka uvádí do praxe začínající učitelku a také s učitelkou, s kratší pedagogickou praxí, pravidelně konzultuje metodické postupy. Kontrolní činnost zaměřuje na celý provoz školy. Cíle hospitační činnosti vycházejí z hlavních úkolů školního vzdělávacího programu. Zobecněné závěry jsou projednány na pedagogických radách. Učitelky pravidelně v jednotlivých třídách hodnotí výsledky vzdělávání a závěry ředitelka využívá jako podklad pro plánování.

Další vzdělávání pedagogů je pojato systémově. Ředitelka má přehled o současných pedagogických trendech v předškolní výchově. Jako členka Společnosti pro předškolní výchovu pravidelně učitelkám předává získané poznatky. Výběr vzdělávacích akcí vychází ze zájmu učitelek, ředitelka dbá na jejich součinnost se vzdělávacím programem školy. U učitelek podporuje zájem o další vzdělávání. Finanční prostředky vynaložené na vzdělávání jsou efektivně využívány.

Inspekce zjistila, že učitelkám ze speciální třídy chybí proškolení v technice k nápravě grafomotorických obtíží u dětí.

Organizace chodu školy je dána organizační strukturou, na níž navazuje organizační řád. Práva a povinnosti všech zaměstnanců školy upravuje vnitřní řád. Rozhodovací pravomoce si ředitelka ponechala, dílčí delegovala na zástupkyni. Písemně zpracované jsou pracovní náplně a kompetence všech zaměstnanců školy. Vnitřní řád, vyvěšený v šatnách, obsahuje pokyny vztahující se k organizaci chodu školy.

Vnitřní informační systém je založen na písemném i ústním předávání informací, k aktuálním problémům ředitelka svolává krátké porady podle potřeby. Časový režim aktivit v průběhu dne vychází z potřeby dětí, dodržen je poměr mezi činnostmi spontánními a řízenými. Absenci školní zahrady škola kompenzuje vyšší frekvencí pohybových aktivit, pravidelnými výjezdy s dětmi do stálé školy v přírodě na Šumavu, častými výjezdy dětí metrem mimo centrum města a pobyty na školním hřišti v Opletalově ulici, nebo na farní zahradě v Růžové ulici. Aktivitu, organizovanou společně pro všechny děti, napomáhají k přirozené integraci dětí se specifickými potřebami.

Při mateřské škole vznikl Klub rodičů, jako neregistrovaná rodičovská organizace, jejíž zástupci jsou s ředitelkou v kontaktu. Pozornost je věnována poradenské činnosti, poskytované vedením školy rodičům dětí. Ředitelka má stanoveny konzultační hodiny a také učitelky podávají pravidelně rodičům informace o dětech. MŠ v průběhu roku úzce spolupracuje s odborníky a rodičům s nimi zprostředkovává kontakt.

Personální podmínky i přes dílčí nedostatky, způsobené nenaplněným úvazkem dalšího pedagoga ve speciální třídě jsou zajišťovány na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Neúčelové prostory v obou budovách byly přizpůsobeny provozu předškolního zařízení. Každé oddělení využívá dvě na sebe navazující místnosti (třidu a hernu), vlastní sociální zařízení a šatnu. Původní standardní nábytek byl ve všech třídách obměněn za dětský a účelový. Výzdoba interiéru působí příjemným estetickým dojmem. Na jeho návrzích a tvorbě se spolupodílejí mladí výtvarníci a jejich učitelé, především ze středních škol obvodu Prahy1. Nedostatkem je, že budova nemá vlastní pozemek, který by škola využívala pro pobyt dětí venku.

Třída odloučeného pracoviště se nachází ve dvorním traktu obytného domu, v ulici Ve Smečkách. Vstup do herny je přes dětskou šatnu a chodbu, ze které je přístup k sociálnímu zázemí a do menší přípravný jídel. Na menší hernu z obou stran navazují další dvě místnosti, z nichž větší s piánem je využívána pro kolektivní hry a pohybové aktivity. Výhodou této třídy je přímý výstup na školní zahradu, umístěnou ve vnitrobloku dvora. Zahrada je vybavena dřevěným dětským programem s houpačkou, prolézačkou, lavičkou a pískovištěm. Dřevěný domek slouží jako sklad hraček. Zahrada je k pobytu dětí celoročně využívána.

Speciální třída má jednu z místností vybavenou pro pohybové vyžití kobercem, ve druhé je instalovaný dřevěný domeček, který děti využívají ke hrám. Další místnost, určená pro odpočinek, poskytuje soukromí dětem, které se zatím nechtějí zapojit do společných činností.

Většina hraček ve třídách i hernách je umístěna v dosahu dětí. Výběr hraček odpovídá věkovému složení dětí. Jejich doplňování realizuje ředitelka po dohodě s učitelkami a dle jejich návrhů. Ve všech třídách je pro potřeby dětí umístěn výtvarný materiál. Dětské knihovny obsahují starší i novější tituly, včetně dětských encyklopedií. Audiovizuální technika ve třídách je funkční a slouží učitelkám. Estetické prostředí tříd i chodeb je dotvářeno dětskými výtvarnými pracemi, které učitelky průběžně obměňují. Ředitelka aktuálně doplňuje odbornou knihovnu učitelek, včetně publikací, vztahující se k pedagogickým postupům při práci s dětmi se specifickými potřebami.

Dostatečné množství pomůcek a hraček má i speciální třída. Děti mají možnost využívat různé dřevěné a vkládané tvary, půlené obrázky, puzzle a pexesa, ale jejich nabídka není cíleně učitelkami řízena. Ve vybavení této třídy chybí piktogramy, vhodné pro práci s autistickým dítětem.

Využívání didaktických pomůcek ředitelka zahrnuje do své pravidelné kontrolní činnosti.

Materiálně technické podmínky jsou zabezpečovány na vynikající úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

IMŠ pracuje podle vlastního školního vzdělávacího programu. Ředitelka při zpracování vycházela z analýzy loňského školního roku a z dlouhodobých koncepčních záměrů. MŠ si klade za cíl podpořit přiměřenou samostatnost dítěte po stránce fyzické, psychické a sociální. Učitelky ve své práci vycházejí z osobnostně orientovaného modelu výchovy, preferují hravé činnosti a učení spojené s prožitkem. Plánování na třídách je přizpůsobeno daným skupinám dětí a jejich specifickým potřebám a je pojato jednotně. Základem jsou roční období a výchova k ekologii. Učitelky v jednotlivých třídách si volí témata na období 2-3 týdnů. Při plánování využívají i ročního rozvrhu tematických vycházek, zaměřených na poznávání historických památek hlavního města.

Ve speciální třídě není učitelkami dostatečně využito stávající diagnostiky a zjištěných kompetencí v individuálních výchovně-vzdělávacích plánech. Tím také nejsou vytvořeny podmínky systematické vedení těchto dětí jak v oblasti behaviorální, tak i v kognitivní složce vzdělávání.

Povinná dokumentace je vedena řádně a pečlivě na předepsaných nosičích. Průkazným způsobem jsou evidovány záznamy o průběhu vzdělávací činnosti v Programech výchovně-vzdělávací práce. O dětech s odloženou povinnou školní docházkou učitelky vedou

pedagogické záznamy. Také povinná dokumentace o dětech ze speciální třídy je vedena jasně a přehledně.

Kontrolu naplňování výchovně vzdělávacích cílů uskutečňuje ředitelka průběžně při krátkých namátkových vstupech, nebo při plánované hospitační činnosti. Výsledky a případná zjištění s učitelkami osobně projednává.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

V rámci orientační inspekce byly provedeny hospitace ve všech třídách, celkem u pěti učitelek, s následnými rozbory, které ředitelka vedla, nebo se jich účastnila.

Na úrovni průběhu sledovaných činností se pozitivně projevila odborná a pedagogická způsobilost a osobní přístup učitelek.

Spontánní a řízené činnosti

Učitelky se v přípravné fázi zaměřují na vytýčení úkolů v návaznosti na zvolené téma. Preference herních činností zaručuje dostatečný prostor pro rozvíjení spontánních aktivit. Většina učitelek dokáže při hrách přijmout partnerskou roli a do her dětí nezasahuje. Dostatečné množství hraček, kterými jsou všechny třídy vybaveny, děti motivuje. Ve sledovaných třídách při ranních hrách převažovala vstřícná atmosféra. Učitelky ponechávaly dětem možnost samostatně se rozhodnout pro činnost. Pouze nejmladší děti vyžadovaly účast učitelky při hře a obracely se k ní o pomoc. Učitelka měla o všech dětech přehled a dokázala mezi ně rovnoměrně rozdělit pozornost. Pohádkové království byl silný motivační prvek pro všechny děti, které se po zorientování postupně do hry zapojovaly. Některé děti projevovaly zájem i o konstruktivní hry ve třídě. Mimo jedné holčičky byly všechny děti zadaptované, nabídka činností je uspokojila. Hry probíhaly samostatně i v menších skupinách, úroveň komunikativních dovedností odpovídala věku dětí. Ve všech třídách učitelky do her začleňovaly činnosti pracovního i výtvarného charakteru. Většina dětí se do nabídnutých činností aktivně zapojila. Skupinové formy, které učitelky zařadily, umožnily respektovat individuální pracovní tempo dětí. Úklidu hraček se většina dětí účastnila, pouze v jedné třídě učitelka před přechodem k jiné činnosti nevyužila ukončení her ke zhodnocení a případnému vyjádření dětí. Využité metody při ranních hrách podporovaly aktivitu dětí.

Ve speciální třídě učitelka dokázala svou empatii a celoživotní zkušenost zúročit při práci s handicapovanými dětmi. Podobně i zde měly děti možnost volby prostředí, hračky i kamaráda. Atmosféra i komunikace ve třídě byla klidná a pozitivní, založená na vzájemné důvěře. Děti měly možnost seberealizace a aktivního zapojení. Učitelka vhodným způsobem nabízela činnosti nezapojeným dětem a nenásilnou formou navazovala kontakty s dětmi vyžadujícími její přítomnost (např. práce s pískovnicí). K ukončení činnosti byly děti s dostatečným předstihem vyzvány a měly tak prostor pro uplatnění vlastního pracovního tempa. Učitelky umožnily dětem v průběhu dne se ke hře vracet.

Všechny učitelky zařazují ranní kruh, který podporuje rozvíjení komunikativních dovedností. Učitelka velmi obratně propojila závěr her s ranním kruhem a hudebně-pohybovou chvilkou v heterogenní třídě Ve Smečkách. Vhodná motivace a zajímavé téma podpořilo zájem a aktivitu dětí. K pravidelným pohybovým aktivitám patří ranní cvičení. Skladba a průběh cvičení nejmladších dětí probíhalo standardně, s přiměřenou fyzickou zátěží dětí a adekvátním zdravotním účinkem. Učitelka volila cviky přiměřené věku a úrovni schopností dětí. Závěrečná hra, kterou si děti zvolily, byla spojená s prožitkem. Cvičení nejstarších dětí, vedené začínající

učitelkou, se vyznačovalo drobnými metodickými chybami, souvisejícími s její krátkou pedagogickou praxí.

Sledované řízené činnosti byly učitelkami předem promyšlené a vztahovaly se k hlavnímu tématu. Obě učitelky (u nejmladších i nejstarších dětí) využívaly nových aktivizačních forem a metod učení. Dramatizace pohádky nejmladší děti zaujala. Vynikající úroveň řečových dovedností prokázala holčička v roli vypravěče. Koncentrace pozornosti byla u dětí přiměřená. Začínající učitelka ve třídě nejstarších dětí zvolila pro splnění úkolu skupinové činnosti. Děti se učily rozhodovat (možnost ve které skupině a s kým chtějí pracovat) a spolupracovat (zadaný úkol neplnily jednotlivé děti, ale celé skupiny). Dvě skupiny dobře zvládly prvky kooperace. Použitá forma získala naprostý zájem všech dětí, což se projevovalo snahou o splnění úkolů. Děti byly vedeny ke vzájemné podpoře a sebeovládání. Náročnost vztahových postojů a neschopnost domluvit se nezvládla pouze jedna skupina dětí. Nedostatkem zařazené formy bylo nediferencování úkolu s ohledem k individuálním schopnostem dětí.

Také ve speciální třídě učitelka upřednostňovala hravý způsob učení. Většina dětí se aktivně zapojovala do činností, výjimečně se učitelce nepodařilo získat zájem všech dětí. Verbální projev učitelky byl přiměřený věku a schopnostem dětí. Učitelka vytvářela prostor pro jejich samostatný řečový projev formou otázek k tématu. Pozornost věnovala podpoře rozvíjení fantazie a tvořivosti dětí. Častým kladným hodnocením posilovala jejich sebedůvěru a samostatnost. Málo efektivní a nedostatečně účinné pro aktivní zapojení všech dětí byly použité frontální metody práce. Celkově uspokojování psychohygienických potřeb dětí věnovala učitelka náležitou pozornost.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Pohybovému rozvoji dětí se učitelky cíleně věnují. V pohybových aktivitách děti reagují na pokyny učitelek, jejich pohybové dovednosti jsou uspokojivé. Ve speciální třídě chybí propracovaný systém pro rozvoj jemné motoriky. V běžných třídách se učitelky také zaměřují na rozvoj jemné motoriky u dětí prostřednictvím výtvarných a pracovních činností. Vedení dětí k samostatnosti je na velmi dobré úrovni. Děti se zapojují do přípravy i úklidu stolování. Také zdvořilostní návyky jsou učitelkami rozvíjeny a upevňovány, podobně i rozvoj vzájemné komunikace. Vztahy mezi dětmi jsou kamarádké, děti se učí vzájemně respektovat a spolupracovat s druhými dětmi. Verbální projevy odpovídají věku dětí.

Samoobslužné dovednosti jsou u některých handicapovaných dětí utvářeny nesnadno. Rezervy byly shledány i v nesystematickém rozvoji jazykových a řečových schopností, kterému není věnován potřebný časový prostor. Učitelky kladným hodnocením i dílčích úspěchů u dětí upevňují sebevědomí a povzbuzují je k sebevyjádření potřeb a požadavků. Jednotlivé děti v závislosti na svém handicapu vykazují velmi rozdílnou úroveň poznatků, myšlenkových operací, ale i úroveň představivosti a fantazie v tvořivých činnostech.

Ve výchovně-vzdělávací činnosti převažovaly klady nad nedostatky. Učitelky přistupují k dětem s porozuměním, chápou jejich potřeby. Většina z nich zařazuje aktivizační formy učení a respektuje individuální pracovní tempo dětí. I přes dílčí zjištěné rezervy v nesystematickém vedení jednotlivých handicapovaných dětí, se škole daří přirozeným způsobem integrovat děti se zdravotním postižením. Vyvážený poměr mezi činnostmi řízenými a spontánními se pozitivně odráží na úrovni dovedností dětí.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Mateřská škola, na základě zájmu dětí a rodičů rozšířila vzdělávací program o další aktivity. Základy výuky anglického jazyka hravou formou a hudebně-pohybová výchova „Kuřátka“ jsou zajišťovány lektorsky, výtvarný kroužek, keramiku a individuální logopedickou péči vykonávají kmenové učitelky v rámci svého pracovního úvazku.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení, č.j. 137/1999, vydané dne 16. 8. 1999
2. Dohoda o počtu tříd a dětí ve třídách pro školní rok 2002/2003
3. Zřizovací listina vydaná Městskou částí Praha1 dne 31. 3. 2001
4. Koncepce školy
5. Školní vzdělávací program pro školní rok 2002/2003 s přílohami
6. Třídní vzdělávací programy
7. Přehledy výchovné práce 4x
8. Evidenční listy dětí
9. Docházky dětí pro školní rok 2002/2003
10. Rozhodnutí o OŠD 12x
11. Dokumentace o dětech ze speciální třídy
12. Pedagogické záznamy o dětech
13. Záписy z pedagogických a provozních porad
14. Záписy z kontrolní činnosti
15. Organizační, vnitřní a pracovní řád školy
16. Jmenovací dekret ředitelky školy
17. Záписy ze schůzek s rodiči
18. Kniha úrazů

ZÁVĚR

Integrovaná mateřská škola pracuje podle vlastního vzdělávacího programu. Personální podmínky ovlivňují kvalitu vzdělávací činnosti. Pozitivem je dlouholetá pedagogická praxe většiny učitelek a jejich osobní zájem k naplňování vzdělávacího programu. Nedostatkem jsou krácené úvazky u několika učitelek a absence dalšího pedagogického pracovníka pro zajištění rozvíjení řečových a komunikačních dovedností u dětí, v souladu s platnými předpisy.

Podnětné a estetické prostředí, s adekvátním množstvím hraček a knih, pozitivně ovlivňuje průběh vzdělávacího působení. Nepříznivé podmínky pro pobyt dětí venku, z důvodu chybějící vlastní zahrady, škola kompenzuje častými pohybovými aktivitami.

Školní vzdělávací program vychází z dlouhodobých koncepčních záměrů a osobnostně orientovaného modelu výchovy. V práci učitelek je zřejmá snaha o využívání nových forem

a metod práce při využívání prožitkového učení. Dostatečný prostor je věnován spontánním hram, což se pozitivně odráží v psychice dětí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Libuše Tláskalová	L. Tláskalová v.r.
Členové týmu	Mgr. Marie Šrámková	M. Šrámková v.r.

V Praze dne 2. dubna 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. dubna 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Věra Borková

Borková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	17. dubna 2003	010 0306/03-1404
Zřizovatel M.část Praha 1	17. dubna 2003	010 0307/03-1404

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány